EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 23
COM(2026) 292 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisijai suteiktais Direktyva 1999/62/EB

1. Įvadas

Direktyva 1999/62/EB dėl transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi kelių infrastruktūra([1]) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2025/2459([2]), (toliau – Direktyva) reglamentuojamas kelių mokesčių nustatymas Sąjungoje. Direktyva įgyvendina principus „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“ kelių transporte.

Direktyva Komisijai suteikia įgaliojimus penkerių metų laikotarpiu nuo 2022m. kovo 24 d. tam tikrais atvejais priimti deleguotuosius aktus. Direktyvoje reikalaujama, kad likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija šiuo klausimu parengtų ataskaitą.

Pagal direktyvos 9d straipsnį, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, siekiant užtikrinti, kad šie atspindėtų mokslo ir technikos pažangą, iš dalies keičiami šie priedai:

- 0 priedas, kuriame apibrėžiamos Euro klasėms taikomos išmetamųjų teršalų ribinės vertės,
- IIIa priedo 4.1 ir 4.2 punktuose pateiktos formulės, susijusios su išorinių kaštų mokesčio už oro taršą ir akustinę taršą nustatymo būtiniausiais reikalavimais,
- IIIb ir IIIc priedų kiekiai, nurodyti lentelėse, kuriose nustatytos oro ir akustinės taršos bei išmetamo CO_2 išorinių kaštų mokesčių pamatinės vertės.

Pagal Direktyvos 7cb straipsnio 4 dalį, Komisija tam tikromis aplinkybėmis taip pat turi priimti deleguotuosius aktus dėl išorinių kaštų mokesčio už išmetamo CO_2 kiekį pamatinių verčių, kuriais iš dalies keičiamas Direktyvos IIIc priedas, atsižvelgiant į faktinę anglies dioksido kainą, taikomą kelių transporto degalams Sąjungoje. Šiuo atžvilgiu direktyvos 7cb straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2027 m. kovo 25 d. įvertintų išorinių kaštų apmokestinimo už išmetamą CO_2 kiekį įgyvendinimą ir veiksmingumą, taip pat jo suderinamumą su Direktyva 2003/87/EB, nustatančia šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje([3]), ir Tarybos direktyva 2003/96/EB([4]), ir, remdamasi tuo vertinimu, prireikus pateiktų pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto siekiant iš dalies pakeisti tą straipsnį. Remiantis ta pačia nuostata, jei Direktyvos 7cb straipsnis nebuvo iš dalies pakeistas iki 2027 m. sausio 1 d., o Direktyvos 2003/87/EB arba Direktyvos

([1]) 1999 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra, (OL L 187, 1999 7 20, p. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj).

([2]) 2025 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2025/2459, kuria dėl laikotarpio, kurį visai netaršioms sunkiosioms transporto priemonėms gali būti taikomi gerokai sumažinti infrastruktūros ar naudotojo mokesčių tarifai arba nuo tų mokesčių atleidžiama, pratęsimo iš dalies keičiama Direktyva 1999/62/EB (OL L, 2025/2459, 2025 12 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2459/oj).

([3]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB, (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

[4] 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, (OL L 283, 2003 10 31, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

2003/96/EB nuostatos būtų pakeistos taip, kad būtų faktiškai internalizuota bent dalis kelių transporto sektoriuje išmetamo CO_2 išorinių kaštų, Komisija turi priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas Direktyvos IIIc priedas, siekiant patikslinti išorinių kaštų mokesčio už išmetamą CO_2 kiekį pamatines vertes, atsižvelgiant į faktinę anglies dioksido kainą, taikomą kelių transporto degalams Sąjungoje. Direktyvos 9d straipsnio antroje pastraipoje nurodyta, kad tokiais pakeitimais turi būti siekiama tik užtikrinti, kad išorinių kaštų mokesčių už išmetamo CO_2 kiekį dydis neviršytų to, kas būtina kelių transporto išmetamo CO_2 kiekio išoriniams kaštams internalizuoti. Šiuo klausimu Komisija šiuo metu atlieka tyrimą dėl anglies dioksido apmokestinimo per kelių rinkliavas ir naudotojų mokesčius, siekdama įvertinti jų įgyvendinimą ir derėjimą su prekyba apyvartiniais taršos leidimais bei energijos mokesčiais. Tyrimą numatoma baigti iki 2026 m. pabaigos.

9d straipsnyje nurodytuose prieduose ir V bei VI prieduose nurodytų verčių mokslinis ir techninis pagrindas yra Kelių transporto išorės kaštų vadovas. Šiuo aspektu pažymėtina, kad Komisija 2026 m. antrąjį pusmetį paskelbs atnaujintą to vadovo redakciją.

2. Ataskaitos teisinis pagrindas

Šią ataskaitą reikalaujama pateikti pagal Direktyvos 9e straipsnio 2 dalį, kuria įgaliojimų delegavimas Komisijai apribojamas penkerių metų laikotarpiu nuo 2022 m. kovo 24 d. suteikiant galimybę jį automatišką pratęsti tokiam pačiam laikotarpiui. Ši ataskaita apima laikotarpį nuo 2022 m. kovo 24 d. iki šios ataskaitos priėmimo dienos.

3. Naudojimasis įgaliojimais

Direktyvos 9e straipsnio 2 dalimi Komisijai suteiktais įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus dar nepasinaudota. Pirmoji priežastis yra ta, kad į Direktyvos 7cb straipsnio 4 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą turi būti atsižvelgiama tik tuo atveju, jei Direktyva 2003/87/EB arba Direktyva 2003/96/EB buvo iš dalies pakeistos taip, kad bent dalis kelių transporto išmetamo CO_2 kiekio išorės kaštų būtų veiksmingai internalizuota, ir jei 7cb straipsnis nebuvo iš dalies pakeistas iki 2027 m. sausio 1 d. Toks vertinimas atliekamas šiuo metu. Antroji priežastis – nebuvo reikšmingos mokslo ar technikos pažangos (t. y. vadovo atnaujinimo), į kurią būtų buvę galima atsižvelgti,

Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus tebėra aktualūs, pirma, siekiant užtikrinti galimybę koreguoti Direktyvos IIIc priede nustatytas pamatines vertes, atsižvelgiant į vertinimą, kurį Komisija turi atlikti pagal Direktyvos 7cb straipsnio 4 dalį, atsižvelgdama į Direktyvos 2003/87/EB dalinį pakeitimą ir naujos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS2)[5] taikymą; ir, antra, siekiant išlaikyti galimybę atnaujinti tam tikrus priedus, kad būtų atsižvelgta į naujausią mokslo ir technikos pažangą. Kaip pažymėta pirmiau, 2026 m. antrąjį pusmetį Komisija paskelbs atnaujintą Kelių transporto išorės kaštų vadovą.

[5] 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, (OL L 130, 2023 5 16, p. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

4. Išvada

Kaip minėta 3 skirsnyje, siekiant veiksmingai įgyvendinti Direktyvą 1999/62/EB, įgaliojimų delegavimas Komisijai tebėra aktualus.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.